

Vec C-71/24

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

30. január 2024

Vnútroštátny súd:

Sąd Okręgowy w Krakowie

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

12. január 2024

Žalobkyňa:

Alior Bank S.A.

Žalovaný:

J. D.

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Zmluva o spotrebiteľskom úvere; rozsah úročenia súm, ktoré zahŕňa zmluva; rozsah informačných povinností.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad článku 10 ods. 2 písm. f) a g) a článku 3 písm. j) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica 2008/48/ES“); článok 3 ods. 1 a 2, článok 4 ods. 1, článok 5 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13/EHS“); článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 10 ods. 2 písm. f) v spojení s článkom 3 písm. j) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66) vzhľadom na zásadu účinnosti práva Únie a účel tejto smernice, ako aj vzhľadom na článok 3 ods. 1 a 2 v spojení s článkom 4 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288) vykladať v tom zmysle, že bráni praxi, na základe ktorej sa do zmlúv o spotrebiteľskom úvere, ktorých obsah nie je výsledkom individuálnej dohody medzi obchodníkom (veriteľom) a spotrebiteľom (dlžníkom), vkladajú ustanovenia, ktoré stanovujú úrokovú sadzbu nielen pre sumu úveru vyplatenú spotrebiteľovi, ale aj pre neúročené náklady na úver (t. j. províziu alebo iné poplatky, ktoré nie sú súčasťou sumy úveru poskytnutého spotrebiteľovi, ale ktoré tvoria celkovú sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť pri plnení svojho záväzku podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere)?

2. Má sa článok 10 ods. 2 písm. f) a g) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66) vzhľadom na zásadu účinnosti práva Únie a účel tejto smernice, ako aj vzhľadom na článok 5 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288) vykladať v tom zmysle, že bráni praxi, na základe ktorej sa do zmlúv o spotrebiteľskom úvere, ktorých obsah nie je výsledkom individuálnej dohody medzi obchodníkom (veriteľom) a spotrebiteľom (dlžníkom), vkladajú ustanovenia, ktoré uvádzajú len úrokovú sadzbu úveru a celkovú výšku kapitalizovaných úrokov vyjadrenú výslednou sumou, ktorú je spotrebiteľ

povinný zaplatiť v rámci plnenia svojho záväzku zo zmluvy, bez toho, aby bol spotrebiteľ výslovne informovaný, že základom pre výpočet kapitalizovaného úroku (vyjadreného výslednou sumou) je iná suma ako výška úveru skutočne čerpaného spotrebiteľom, konkrétne že ide o súčet sumy úveru čerpaného spotrebiteľom a neúročených nákladov na úver (t. j. provízií alebo iných poplatkov, ktoré nie sú súčasťou sumy úveru poskytnutého spotrebiteľovi, ale ktoré tvoria celkovú sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť pri plnení svojho záväzku podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere)?

Relevantné právne predpisy Európskej Únie

Článok 169 ods. 1 ZFEÚ

Charta základných práv Európskej únie: článok 38

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS: článok 3 písm. j), článok 10 ods. 2 písm. f)

Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách: článok 3 ods. 1 a 2, článok 4 ods. 1 a článok 5

Relevantné vnútroštátne predpisy

Ustawa o kredycie konsumenckim (zákon o spotrebiteľskom úvere) z 12. mája 2011:

Článok 5 ods. 6, 6a a 10:

6) celkové náklady na úver – všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere, najmä:

a) úroky, poplatky, provízie, dane a marže, ak sú veriteľovi známe, a b) náklady na doplnkové služby, najmä poistenie, ak sú potrebné na získanie úveru alebo na jeho získanie za ponúknutých podmienok...

6a) neúročené náklady úveru – všetky náklady, ktoré znáša spotrebiteľ v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere okrem úrokov.

(10) úverová sadzba – úroková sadzba vyjadrená ako pevná alebo pohyblivá sadzba uplatňovaná na sumu vyplatenú na základe zmluvy o úvere na ročnom základe.

Článok 30 ods. 1 bod 6: V zmluve o spotrebiteľskom úvere sa [...] uvedie [...] úroková sadzba úveru, podmienky upravujúce jej uplatňovanie, ako aj obdobia, podmienky a postupy zmeny úrokovej sadzby úveru spolu s indexom alebo referenčnou sadzbou, ak sa uplatňujú na pôvodnú úrokovú sadzbu úveru; ak zmluva o spotrebiteľskom úvere stanovuje rôzne úrokové sadzby úveru, tieto informácie sa poskytnú pre všetky uplatniteľné úrokové sadzby počas trvania zmluvy.

Článok 45 ods. 1: V prípade porušenia článku 30 ods. 1 bodov 1 až 8 zo strany veriteľa je spotrebiteľ povinný po predložení písomného vyjadrenia veriteľa vrátiť veriteľovi úver bez úrokov a iných nákladov spojených s úverom v lehote a spôsobom dohodnutým v zmluve.

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (zákon z 23. apríla 1964, Občiansky zákonník, ďalej len kc):

Článok 385¹ § 1: Ustanovenia zmluvy uzatvorenej so spotrebiteľom, ktoré neboli dohodnuté individuálne, nie sú pre spotrebiteľa záväzné, ak upravujú jeho práva a povinnosti v rozpore s dobrými mravmi a zjavne porušujú jeho záujmy (nekalé zmluvné podmienky). Uvedené neplatí pre zmluvné podmienky, ktoré vymedzujú hlavné plnenia strán, vrátane ceny alebo odmeny, ak boli jednoznačne formulované.

Článok 359 § 1 až § 2²

§ 1: Povinnosť platiť kapitálové úroky z peňažnej sumy vzniká len v tom prípade, ak takáto povinnosť vyplýva z právneho úkonu alebo zo zákona, súdneho rozhodnutia alebo z rozhodnutia iného zodpovedného orgánu.

§ 2: Ak výška úrokov nie je určená iným spôsobom, vzniká povinnosť platiť zákonné úroky vo výške referenčnej sadzby Narodowy Bank Polski (Poľská národná banka, Poľsko) zvýšenej o 3,5 percentuálneho bodu.

§ 2¹: Maximálna výška úrokov vyplývajúcich z právneho úkonu nesmie presiahnuť dvojnásobok ročnej zákonnej úrokovej sadzby (maximálna úroková sadzba).

§ 2²: Ak úroková sadzba vyplývajúca z právneho úkonu presiahne maximálnu úrokovú sadzbu, vznikne povinnosť platiť len maximálnu úrokovú sadzbu.

Krátky opis skutkového stavu a konania

- 1 Dňa 29. novembra 2017 žalobkyňa Alior Bank S.A. Warszawie ako veriteľ a žalovaný J.D. ako dlžník a spotrebiteľ uzavreli zmluvu o úvere. Banka poskytla úver v celkovej výške 199 814,35 PLN. Suma, ktorá zostala dlžníkovi k dispozícii, bola 171 840,34 PLN, pretože banka si z výšky úveru účtovala

poplatok za poskytnutie úveru, a to vo výške 27 974,01 PLN. Zmluva nebola výsledkom individuálnej dohody medzi zmluvnými stranami, bola uzavretá na základe zmluvného vzoru vypracovaného bankou. Celková suma, ktorú mal žalovaný zaplatiť v zmluve, predstavovala 316 290,86 PLN a skladala sa z 171 840,34 PLN za istinu úveru (výška poskytnutého úveru), 27 974,01 PLN za províziu z poskytnutého úveru a 116 476,51 PLN za kapitalizovaný úrok, ktorý bol vypočítaný ako úroková sadzba z celkovej výšky poskytnutého úveru a provízie.

- 2 Úver bol čerpaný a vyplatený. Z dôvodu nesplácania záväzkov zo zmluvy žalovaným banka po neúčinných výzvach na zaplataenie nedoplatku odstúpila od zmluvy o úvere. Dňa 21. marca 2023 podala banka žalobu o zaplataenie sumy 148 990,69 PLN, ktorá pozostávala z: 124 281,23 PLN istiny a 24 709,46 PLN úrokov z omeškania.
- 3 Žalovaný vyhlásil, že mu bola uložená sankcia za bezplatný úver, pretože úroky sa počítali aj z úverových nákladov, a preto bola ročná percentuálna miera (RPMN) v zmluve uvedená chybné.
- 4 Žalovaný okrem iného tvrdil, že žalobkyňa účtovala úrokovú sadzbu za celú dobu trvania zmluvy o úvere na základe hodnoty pozostávajúcej z istiny a neúročených nákladov na úver (provízie). Podľa názoru žalovaného veriteľ nebol oprávnený účtovať úroky z provízie, aj keby ju započítal, ale len z vyplatenej sumy úveru.
- 5 Na základe žalobných dôvodov vznesených žalovaným vnútroštátny súd vyjadril zásadné pochybnosti o správnoti výkladu ustanovení práva Únie, najmä smernice 2008/48. Tento výklad má priamy vplyv na výklad ustanovení vnútroštátneho práva, ktorými sa implementuje právo Únie, najmä zákona o spotrebiteľskom úvere.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 6 V Poľsku existuje ustálená prax tolerovania postupu podnikateľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktorá spočíva, v tom, že v zmluvách o spotrebiteľskom úvere sa vypočítava kapitálový úrok z hodnoty, ktorá predstavuje súčet sumy skutočne vyplatenej spotrebiteľovi a neúročených nákladov na úver. Následne sa takto kapitalizované úroky pripočítajú k sume, ktorú je spotrebiteľ povinný splatiť v rámci plnenia svojho záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Tak je to aj v prejednávanej veci.
- 7 Vnútroštátny súd má pochybnosti o správnoti predmetného postupu z hľadiska účelu smernice 2008/48 a zásady účinnosti práva Únie. V súlade s druhou vetou odôvodnenia 6 predmetnej smernice má rozvoj transparentnejšieho a efektívnejšieho trhu s úvermi v oblasti bez vnútorných hraníc zásadný význam pre podporu rozvoja cezhraničných aktivít. Vzhľadom na prvú vetu odôvodnenia 8 predmetnej smernice je dôležité, aby tento trh poskytoval spotrebiteľom dostatočnú mieru ochrany a zabezpečil si tak ich dôveru. Napokon podľa

odôvodnenia 9 prvej vety predmetnej smernice je úplná harmonizácia potrebná na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v Spoločenstve zabezpečila vysoká a rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov a aby sa vytvoril skutočný vnútorný trh.

- 8 Smernica 2008/48 bola preto prijatá s dvojakým cieľom, a to zabezpečiť vysokú a rovnocennú úroveň ochrany záujmov všetkých spotrebiteľov v Únii a uľahčiť vznik riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi (pozri rozsudok Súdneho dvora z 21. apríla 2016, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 61). Ciele predmetnej smernice a vyššie uvedená prax poľských súdov nespochybňujúca ustanovenia zmlúv o spotrebiteľskom úvere, ktoré ukladajú spotrebiteľovi povinnosť zaplatiť kapitálové úroky vypočítané ako úroky zo sumy úveru poskytnutého spotrebiteľovi, ako aj z neúročených nákladov na úver, viedli vnútroštátny súd k tomu, aby sa obrátil na Súdny dvor s otázkou o správnom výklade ustanovení práva Únie v tejto oblasti.
- 9 Predmetný výklad bude predstavovať dôležitú okolnosť ovplyvňujúcu obsah rozhodnutia súdu v prejednávanej veci, keďže sa priamo premieta do posúdenia správnosti vyplnenia blankozmenky žalobkyňou, ktoré predstavuje prvok skutkového základu žaloby v prejednávanej veci.
- 10 Pokiaľ ide o **prvú prejudiciálnu otázku**, súd pripomína, že úroková sadzba uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere sa musí vzťahovať na výšku úveru poskytnutého spotrebiteľovi, ako to vyplýva z definície uvedenej v článku 3 písm. j) smernice 2008/48 a článku 5 bodu 10 zákona o spotrebiteľskom úvere, ktorým sa toto ustanovenie preberá do vnútroštátneho poriadku. Naopak je otázne, či je v dôsledku toho z hľadiska cieľov smernice 2008/48 neprijateľná prax, keď sa do zmlúv o spotrebiteľskom úvere začleňujú ustanovenia, ktoré od spotrebiteľa vyžadujú, aby zaplatil kapitálový úrok vypočítaný nielen zo sumy úveru skutočne poskytnutého spotrebiteľovi, ale aj z neúročených nákladov úveru, ktoré sú pripísané obchodníkom (veriteľom).
- 11 V tejto súvislosti sú možné dva protichodné výklady právnych noriem.
- 12 **Podľa prvého z nich**, odvolávajúc sa na doslovné znenie článku 10 ods. 2 písm. f) v spojení s článkom 3 písm. j) smernice 2008/48, ako aj na všeobecnú zásadu občianskeho práva, a to zásadu zmluvnej voľnosti, citované ustanovenia výslovne nebránia tomu, aby sa zmluvný vzťah formoval tak, že kapitálové úroky sa budú účtovať aj na neúročené náklady úveru, ktoré dlžník zaplatí v čase splácania úveru a ktoré sa veriteľovi pripíšu vo fáze poskytnutia úveru. Ak dlžník (spotrebiteľ) súhlasí s takýmto dojednaním, aj keď mlčky, uzavretím zmluvy vypracovanej veriteľom (obchodníkom), a znenie smernice 2008/48 a poľského zákona o spotrebiteľských úveroch to výslovne nezakazuje, takéto zmluvné ustanovenie sa musí považovať za zákonom dovolené. Takýto doslovný výklad je tiež základom vyššie opísanej praxe rozšírenej v Poľsku, ktorá nespochybňuje uloženie povinnosti spotrebiteľovi zaplatiť kapitálové úroky vypočítané zo súčtu sumy skutočne vyplatenej spotrebiteľovi a neúročených nákladov na úver.

- 13 **Druhý možný výklad** článku 10 ods. 2 písm. f) v spojení s článkom 3 písm. j) smernice 2008/48 naopak odkazuje na pravidlá teleologického výkladu a na povahu kapitálového úroku. Podľa článku 359 ods. 1 kc sú úroky z peňažnej sumy splatné, len ak vyplývajú z právneho úkonu alebo zo zákona, rozhodnutia súdu alebo iného príslušného orgánu. Tieto úroky sa nepovažujú za úroky z omeškania pri poskytovaní plnenia (článok 481 kc). Súd tiež zohľadnil rozsudok Súdneho dvora z 21. apríla 2016, C-377/14, EU:C:2016:283, podľa ktorého „celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené (...) celková výška úveru a celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sa vzájomne vylučujú a celková výška úveru preto nemôže zahrňovať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa. Do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť.“
- 14 Vzhľadom na vyššie uvedené sa treba domnievať, že cieľom kapitálových úrokov je len kompenzovať veriteľovi poskytnutie spotrebiteľského úveru dlžníkovi, a nie aj úverovanie neúročených úverových nákladov, najmä provízie, ktorá svojou povahou predstavuje dodatočnú odmenu veriteľa za poskytnutie úveru.
- 15 Z tohto dôvodu Súdny dvor zohľadnil aj ustanovenie článku 3 ods. 1 smernice 93/13, podľa ktorého sa zmluvné podmienky, ktoré neboli individuálne dohodnuté, považujú za nekalé, ak v rozpore s požiadavkami dôvery spôsobia značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Súd prihliadol aj na článok 385¹ § 1 kc, ktorým sa vykonáva uvedené nariadenie, podľa ktorého ustanovenia zmluvy uzatvorenej so spotrebiteľom, ktoré neboli dohodnuté individuálne, nie sú pre spotrebiteľa záväzné, ak upravujú jeho práva a povinnosti v rozpore s dobrými mravmi a zjavne porušujú jeho záujmy (nekalé zmluvné podmienky). Uvedené neplatí pre zmluvné podmienky, ktoré vymedzujú hlavné plnenia strán, vrátane ceny alebo odmeny, ak boli jednoznačne formulované.
- 16 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že v zmysle uznesenia poľského Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) provízia, ktorá predstavuje odmenu za poskytnutie úveru, stanovená v zmluve o úvere, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, nie je hlavným plnením v zmysle článku 385¹ § kc. Uvedený bod sa priamo premieta do posúdenia, že úroky z provízie tiež nie sú hlavným plnením.
- 17 Vyššie uvedené argumenty teda môžu odôvodniť výklad článku 10 ods. 2 písm. f) v spojení s článkom 3 písm. j) smernice 2008/48, podľa ktorého účtovanie kapitálových úrokov aj z neúročených nákladov na úver (a nielen z výšky čerpaného úveru) treba považovať za odporujúce týmto ustanoveniam vzhľadom

na ciele smernice 2008/48, ako sa navyše vykladajú s ohľadom na článok 3 ods. 1 smernice 93/13 a článok 385¹ § 1 kc.

- 18 Pokiaľ ide o **druhú prejudiciálnu otázku**, týka sa tiež podstaty problému účtovania kapitálových úrokov veriteľom z celkovej sumy, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, ale z hľadiska informačných povinností veriteľa (obchodníka).
- 19 Za okolností prejednávanej veci banka v texte predmetnej zmluvy uviedla dve informácie týkajúce sa úrokovej sadzby v zmluve. Po prvé, v zmluve sa uvádzalo, že pôžička sa úročí pohyblivou úrokovou sadzbou, ktorá v deň uzavretia zmluvy predstavovala 9,99 % ročne. Po druhé, zo znenia zmluvy možno vyvodíť, že výška kapitalizovaných úrokov predstavuje celkovú sumu 116 476,51 PLN.
- 20 Podľa článku 10 ods. 2 písm. f) a g) smernice 2008/48 sa v zmluve jasne a stručne spresňujú najmä úroková sadzba úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, a ak je k dispozícii, akýkoľvek index alebo referenčná sadzba, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú úrokovú sadzbu úveru, ako aj čiastkové obdobia, podmienky a postupy týkajúce sa jej zmeny. Ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby úveru, uvádzajú sa uvedené informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách [písm. f)], ako aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité pri výpočte tejto miery [písm. g)].
- 21 Vzhľadom na rozsudok Súdneho dvora z 5. septembra 2019, C-331/18, EU:C:2019:665 (bod 48): „smernica 2008/48/ES nestanovuje povinnosť uviesť v akejkoľvek forme v zmluve o úvere rozpis platieb, ktoré má spotrebiteľ uhradiť na amortizáciu istiny... a na úroky a iné náklady, ktoré sa majú platiť v súlade s touto zmluvou“.
- 22 To vedie k záveru, že zostavenie splátkového kalendára veriteľom, ktorý obsahuje výšku, počet a frekvenciu splátok, ktoré má spotrebiteľ uhradiť, a prípadne poradie, v akom budú splátky rozdelené na splácanie rôznych splatných zostatkov, na ktoré sa vzťahujú rôzne úrokové sadzby úveru, čím sa vyčerpáva dispozícia článku 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48, samo osebe nepredstavuje splnenie informačnej povinnosti uvedenej v článku 10 ods. 2 písm. f) smernice 2008/48.
- 23 Súdny dvor už spresnil, že informačná povinnosť stanovená v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES, ako aj povinnosti stanovené v článkoch 5 a 8 tejto smernice, prispievajú k dosiahnutiu cieľov tejto smernice, a to zabezpečiť všetkým spotrebiteľom v Únii vysokú a rovnocennú úroveň ochrany ich záujmov a uľahčiť vznik riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi (pozri rozsudky z 21. apríla 2016, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 61; z 5. septembra 2019, C-331/18, EU:C:2019:665, body 41 a 42).
- 24 Vzhľadom na vyššie uvedené vnútroštátny súd pochybuje, že údaje poskytnuté žalobkyňou žalovanému o výške úrokovej sadzby poskytnutého úveru možno považovať za vyčerpávajúce, úplné a jasné vzhľadom na ciele smernice 2008/48.

Aj keď žalobkyňa uviedla úrokovú sadzbu úveru, nebola uvedená konkrétna suma, z ktorej sa táto sadzba vypočíta. Ako však vyplýva z odpovede žalobkyne, ktorá bola poskytnutá len na otázku súdu, výška kapitalizovaných úrokov v zmluve o úvere bola vypočítaná ako úroková sadzba (9,99 % ročne) z celkovej sumy úveru (199 814,35 PLN), vrátane sumy poskytnutej dlžníkovi (171 840,34 PLN), ako aj poplatku za poskytnutie úveru účtovaného z výšky úveru (27 974,01 PLN). Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalobkyňa poskytla žalovanému pred uzavretím zmluvy o úvere predmetné informácie o tom, ako presne bola vypočítaná výška kapitalizovaných úrokov v zmluve.

- 25 Podľa vnútroštátneho súdu sú možné dva odlišné výklady článku 10 ods. 2 písm. f) a g) smernice 2008/48.
- 26 **Podľa prvého možného výkladu**, ktorý vychádza z doslovného výkladu právnej úpravy, prináleží veriteľovi oznámiť len úrokovú sadzbu úveru, ako to výslovne vyplýva z článku 10 ods. 2 písm. f) smernice 2008/48, ako aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. g) uvedenej smernice. Na základe takéhoto výkladu môže informácia o úrokovej sadzbe, ktorú veriteľ (obchodník) poskytne spotrebiteľovi, pozostávať len z uvedenia konkrétnej úrokovej sadzby a okrem toho je veriteľ povinný uviesť celkovú sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, a RPMN. Povinnosť poskytnúť spotrebiteľovi tieto informácie však nebráni tomu, aby boli do zmluvy zahrnuté aj ustanovenia týkajúce sa úrokov z neúročených nákladov na úver. Inými slovami, ak veriteľ poskytol spotrebiteľovi informácie len o úrokovej sadzbe úveru, je to dostatočné splnenie jeho informačných povinností, ktoré mu vyplývajú zo smernice 2008/48. Na základe tohto výkladu by teda bolo potrebné vychádzať z toho, že veriteľ nie je povinný informovať spotrebiteľa o tom, či výška kapitalizovaného úroku bola vypočítaná ako percento z výšky úveru, ktorý zostal dlžníkovi k dispozícii, alebo ako percento zo súčtu výšky poskytnutého úveru a provízie banky alebo iných neúročených nákladov na úver odpočítaných od výšky úveru. Tento výklad je zrejme základom v Poľsku rozšírenej praxe, keď niektorí veritelia formulujú obsah zmlúv o spotrebiteľskom úvere tak, že tieto informácie sa spotrebiteľovi neposkytujú, čo súdy rozhodujúce v takýchto veciach často nespochybujú.
- 27 **Podľa druhého možného výkladu**, ktorý možno podľa posúdenia súdu vyvodiť z cieľov smernice 2008/48, sa informačná povinnosť stanovená v článku 10 ods. 2 písm. f) smernice 2008/48, posudzovaná aj vzhľadom na článok 10 ods. 2 písm. g) tejto smernice, netýka len úrokovej sadzby, ale jej cieľom je v skutočnosti poskytnúť spotrebiteľovi jasné a komplexné informácie o výpočte sumy splatnej veriteľovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z praktického hľadiska je pre spotrebiteľa pri uzatváraní úverového záväzku dôležitá, a niekedy dokonca rozhodujúca, ani nie tak abstraktná úroková sadzba, ako skôr skutočná výška úrokov, ktoré bude musieť zaplatiť veriteľovi pri plnení svojho záväzku. Z tohto hľadiska možno považovať za relevantnú skutočnosť, aby bol spotrebiteľ informovaný o presnom spôsobe výpočtu výšky kapitalizovaných úrokov. Ak veriteľ neposkytne takéto informácie transparentným spôsobom v predzmluvnej

fáze, alebo najneskôr v samotnej zmluve, môže sa to považovať za nezabezpečenie dostatočnej dôvery spotrebiteľa (odôvodnenie 8 smernice 2008/48). Zdá sa, že na základe doslovného znenia článku 10 ods. 2 písm. f) v spojení s článkom 3 písm. j) smernice môže spotrebiteľ predpokladať, že kapitalizovaný úrok sa bude účtovať len zo sumy čerpaného úveru. Bez toho, aby bola dotknutá možnosť, že kapitálové úroky môžu byť účtované aj na neúročené úverové náklady, čo je podstatou prvej položenej otázky, otázka teda znie, či prijatie odlišného základu pre výpočet výšky kapitalizovaných úrokov v zmluve, ktorú vypracoval veriteľ (obchodník) (v tomto prípade súčtu výšky čerpaného úveru a prípadnej provízie alebo iných neúročené poplatkov odpočítaných od výšky úveru) by nemalo byť imanentne spojené s povinnosťou poskytnúť spotrebiteľovi výslovné informácie o tejto otázke, aby sa zabezpečila transparentnosť zmluvných podmienok. Zdá sa, že uvedená výkladová línia získava ďalšiu podporu z ustanovenia článku 5 prvej a druhej vety smernice 93/13, podľa ktorého „v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa.“ Súdny dvor okrem iného spresnil v rozsudku z 18. novembra 2021, C-212/20, EU:C:2021:934, že v dôsledku toho treba uvedenú požiadavku transparentnosti zmluvných podmienok chápať tak, že vyžaduje nielen to, aby dotknutá zmluvná podmienka bola pre spotrebiteľa zrozumiteľná z formálneho a gramatického hľadiska, ale aj to, aby priemerný spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný a obozretný, bol schopný pochopiť konkrétne fungovanie tejto podmienky (bod 42); požiadavka jasného a zrozumiteľného formulovania predpokladá, že v prípade zmlúv o úvere musia finančné inštitúcie poskytnúť dlžníkom informácie dostatočné na to, aby títo dlžníci mohli prijať obozretné rozhodnutia pri úplnej znalosti veci (bod 43).